

22. základní škola Plzeň, Na Dlouhých 49, příspěvková organizace

www.22zsplzen.cz

Školní preventivní strategie

2022 – 2026

Zpracovali: Mgr. Kateřina Hocmannová – školní metodička prevence

Mgr. Filip Landkamr – školní psycholog

Realizace preventivního plánu školy vychází z těchto dokumentů, platných předpisů pro oblast prevence rizikového chování:

Strategie

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2021
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019-2027

Zákony

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), v platném znění
- Zákon o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů č. 563/2004 Sb., v platném znění

Vyhlášky

- Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních č. 72/2005 Sb., v platném znění
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, v platném znění
- Vyhláška o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků č. 317/2005Sb., v platném znění

Metodické pokyny

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j.: 21291/2010-28
- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č. j.: 14423/99-22
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, č. j.: 10 194/2002–14
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č.j.: 25884/2003-24
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných č. j.: 37 014/2005-25

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních - č. j. 21149/2016
- Co dělat, když – intervence pedagoga, rizikové chování ve školním prostředí – rámcový koncept – příloha č. 21 – Hazardní hraní

Literatura a zdroje informací

Seznam internetových zdrojů:

Prevence obecně:

- www.aisis.cz
- www.arpok.cz
- www.besedarium.cz/stranger-school/
- www.cosiv.cz
- www.etickavychova.cz
- www.forumppv.cz
- www.inkluzevpraxi.cz
- www.jsns.cz
- www.julesajim.cz
- www.msmt.cz
- www.npi.cz
- www.odyssea.cz
- www.p4c.cz
- www.pepor-plzen.cz/primarni-prevence/primarni-prevence
- www.prevence-info.cz
- www.proskoly.cz
- www.promitejity.cz
- www.varianty.cz
- www.zapojmevsechny.cz

Duševní zdraví a životní styl:

- www.actionforhappiness.cz
- www.anabell.cz
- www.digideti.cz
- www.digitalnizdravideti.cz
- www.ditekrize.cz
- www.linkabezpeci.cz
- www.mojra.cz
- www.narovinu.net

- www.nepanikar.eu
- www.nevypustdusi.cz
- www.opatruj.se
- www.plzenskazastavka.cz
- www.pomocnemapy.cz
- www.poradna-vigvam.cz
- www.re-life.cz
- www.replug.me
- www.safezona.cz
- www.slowtechinstitute.org
- www.tvhasici.cz/kdyz-nejsme-ve-sve-kuzi/
- www.vsechpetpohromade.cz

Šikana:

- www.dobronauti.cz
- www.inkluzivniskola.cz/sites/default/files/uploaded/napadnik_scio_0.pdf
- www.minimalizacesikany.cz
- www.nntb.cz

Xenofobie, rasismus:

- www.hatefree.cz

Sexuální zneužívání a týrání:

- www.bkb.cz
- www.centrumlocika.cz
- www.ospod.cz

Látkové a nelátkové závislosti:

- www.adiktologie.cz
- www.cppt.cz
- www.drogovaporadna.cz
- www.drogy-info.cz
- www.odrogach.cz
- www.prevcntrum.cz

Kriminalita a delikvence:

- www.spolecnekbezpeci.cz
- www.pmscr.cz

Bezpečnost v online prostředí:

- www.beinternetawesome.withgoogle.com/cs_cz/interland
- www.bezpecnyinternet.cz
- www.budsafeonline.cz
- www.csirt.cz
- www.e-bezpeci.cz
- www.flowee.cz/ditevsiti
- www.internetembezpecne.cz
- www.internethighway.cz
- www.knihy.nic.cz
- www.kpbi.cz
- www.ncbi.cz
- www.nebudobet.cz
- www.o2chytraskola.cz
- www.osveta.nukib.cz
- www.saferinternet.cz
- www.seznamsebezpecne.cz
- www.stoponline.cz
- www.tio-projekt.cz
- www.uoou.cz
- www.vsitifilm.cz

Mediální výchova a gramotnost:

- www.cesti-elfove.cz
- www.demagog.cz
- www.fairadvertising.cz
- www.fakescape.cz
- www.getbadnews.cz
- www.hlidacipes.org
- www.hoax.cz

- www.hoaxbusters.org
- www.holubiposta.cz
- www.manipulatori.cz
- www.mujrozhlaz.cz/filtr
- www.nfnz.cz
- www.o.seznam.cz/pomahame/medialni-gramotnost/studenti-a-skoly/
- www.svetmedii.info
- www.zvolisi.info

Ekologie:

- www.adresarfarmaru.cz
- www.ametyst21.cz
- www.arnika.org
- www.brontosaurus.cz
- www.eatresponsibly.eu/cs/
- www.ekoskola.cz
- www.envic-sdruzeni.cz
- www.faktaoklimatu.cz
- www.greenpeace.org/czech/
- www.hnutiduha.cz
- www.intersucho.cz
- www.jaktridit.cz
- www.kurz-klimazmena.clovekvtisni.cz
- www.libraryofthings.cz
- www.mapa.reduca.cz
- www.na-ovoce.cz
- www.namysli.com
- www.nutristopa.cz
- www.opravarna.cz
- www.samosebou.cz
- www.scuk.cz
- www.secondbrand.cz
- www.stoppalmovemuoleji.cz
- www.tonda-obal.cz

- www.toulcuvdvr.cz
- www.trideniodpadu.cz
- www.uhlikovastopa.cz
- www.uklidmecesko.cz
- www.upcycling.cz
- www.vsezaodvoz.cz
- www.zachranjidlo.cz
- www.zpokojedopokoje.cz

Kontakty:

P – CENTRUM

Centrum protidrogové prevence a terapie

Plachého 6, Plzeň 301 26

www.cppt.cz, email: prevence@cppt.cz, tel: +420 377 220 325

Program primární prevence pro žáky a studenty ZŠ, SŠ, SOU, OU, semináře pro pedagogy, rodiče, studenty a širokou veřejnost, poradenství v oblasti primární prevence, zprostředkování odborné péče.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Klatovská 45, Plzeň

www.policie.cz, e-mail: pisp@mvcz.cz, tel: 954 325 207

Přednášky primární prevence na téma: šikana, prevence užívání návykových látek, právní odpovědnost.

MĚSTSKÁ POLICIE PLZEŇ

Perlová 3, p. o. box 129, 304 29 Plzeň

www.mpplzen.cz, email: beranek@plzen.eu, vlckovaa@plzen.eu, ceskova@plzen.eu, tel: 378 036 924 mobil: 723 232 336

Skupina pro metodiku a korespondenci, projekty prevence kriminality, akce v rámci primární prevence kriminality (besedy a další různé akce pro ZŠ).

BÍLÝ KRUH BEZPEČÍ

Husova ulice 11 (budova Ekonomické fakulty ZČU), 301 35 Plzeň –k. o. p. Hofmann

www.bkb.cz/index.php, tel./fax: 377 637 695, Nonstop linka BKB: 257 317 110

Pomoc obětem trestné činnosti, primární prevence kriminality.

STŘEDISKO VÝCHOVNÉ PÉČE

Karlovarská 67, Plzeň

www.dduplzen.cz, email: svp_plzen@quick.cz, tel: 377 536 459, mobil: 607 750 397 Pobytové a ambulantní zařízení pro děti a mládež s výchovnými problémy, rodinná terapie a poradenství, vzdělávací kurzy pro pedagogy.

PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÁ PORADNA PLZEŇ

Pracoviště Plzeň-město, Částkova 78, Plzeň

www.pepor-plzen.cz/primarni-prevence/primarni-prevence, email: poradnamesto@pepor-plzen.cz, Tel: 377 468 124 (111 - ústředna).

Preventivní programy pro třídy, intervence, adaptační kurzy, poradenství pro rodiče, pedagogy, vzdělávací kurzy pro pedagogy.

POINT 14

Husova 14, Plzeň

www.point14.cz, e-mail: office@point14.cz, tel: 377 235 526

Primární prevence a nízkoprahový klub, Streetwork, Kontaktní centrum — čajovna Jericho, Denní centrum, poradna, Středisko následné péče.

ČLOVĚK V TÍSNI

Mikulášské náměstí 552, 326 00 Plzeň

www.cvtplzen.cz

Workshopy v oblasti možností dalšího vzdělávání, pracovních příležitostí a zaměstnání vůbec, vzdělávací dílny s dokumentárním filmem, národnostní menšiny, cizinci.

FOND OHROŽENÝCH DĚTÍ

Barrandova 8, Plzeň

www.fod.cz, email: fod@fod.cz, tel: 377 455 132, 377455226

Občanské sdružení na pomoc opuštěným, týraným a zanedbaným dětem.

LINKA BEZPEČÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE

www.linkabezpeci.cz, email: lb@linkabezpeci.cz, Zelená linka 800 155 555, Rodičovská linka 283 852 222

Bezplatná celostátní linka pro děti a mládež v krizových životních situacích, otevřena 24 hodin denně, včetně nedělí a svátků. Děti mohou volat anonymně.

LINKA BEZPEČÍ

Bezplatná linka důvěry pro děti a dospívající, telefon: 116 111 non-stop, rodičovská linka: 840 111 234, 606 021 021 pomoc@rodicovskalinka.cz, internetová linka: lb@linkabezpeci.cz

TKS – TERÉNNÍ KRIZOVÁ SLUŽBA

Nonstop linka 777 167 004, e-mail: krize@dchp.cz. www.dchp.cz

Pomoc při řešení obtížných životních situacích, náročných událostí a neštěstí.

CENTRUM SOS ARCHA

Prokopova 17 (1. patro), 301 35 Plzeň

www.diakonieplzen.cz, www.sosarcha.cz, tel.: 377 223 221

k. o.: Mgr. Lucie Petříčková, mobil 739 514 160

Poskytuje ambulantní krizovou pomoc dětem, mládeži, dospělým a také párům a rodinám psychickou podporu a bezpečné provázení při zvládání obtížné životní situace, které se jim nedaří překonat běžnými způsoby. Služby poskytuje ambulantně, diskrétně a bezplatně.

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ EPOCHÉ

Zábělská 43, Plzeň – Doubravka 31200

e-mail: info@epoche.cz, Linka důvěry: 377 462 312, 605 965 822

regionální společnost pro péči o duševní zdraví

Linka důvěry a psychologické pomoci

Krizové centrum

Regionální institut duševního zdraví – RIDZ

EEG biofeedback centrum

Institut psychoterapeutického vzdělávání

LEDOVEC – PORADENSKÉ CENTRUM

Mozartova 1, 323 00 Plzeň

www.ledovec.cz, tel: 774 321 520, 377429616, email: pcledovec@volny.cz

Podpůrný program pro žáky a studenty s duševním onemocněním; podpůrná skupina

Besedy a přednášky, skupinové aktivity o problematice duševních onemocnění.

RODIČOVSKÁ LINKA

840 111 234, pondělí, středa a pátek: 13-16 hod. úterý a čtvrtek: 16-19 hod.

Telefonická intervence a poradenství především rodičům a prarodičům v krizové situaci, která se týká jejich dětí. Své služby poskytuje výhradně po telefonu a ctí zásadu anonymity klienta

INTERNET HELPLINE

800155555

Linka slouží dětem a dospívajícím, kteří pocítují znepokojení a ohrožení během prohlížení webových stránek, při chatování a hraní her nebo jsou obtěžováni prostřednictvím mobilu či jiných komunikačních médií. Služba je zdarma k dispozici 24 hodin denně.

LINKA DŮVĚRY RIAPS PRAHA

www.mcssp.cz, tel: 222 580 697, provoz: NONSTOP, e-mail: linka@mcssp.cz

Pomoc pro celou populaci v jakékoliv krizové situaci – psychické, mentální či tělesné onemocnění; znásilnění či pohlavní zneužití; domácí či jiné násilí; závislosti; sexuální problematika; vztahové problémy; sebevražedné myšlenky či pokusy, úmrtí blízké osoby; osamělost či ztráta smyslu života.

DONA LINKA

www.donalinka.cz, e-mail: dona@donalinka.cz, tel: 2 51 51 1313, provoz: NONSTOP

Specializovaná celostátní telefonická služba pro oběti domácího násilí. Pomáhá každému, kdo se cítí ohrožen domácím násilím nebo je jeho svědkem. Pomáhá profesionálům, kteří při výkonu svého povolání přicházejí do prvního nebo opakovaného kontaktu s osobou ohroženou domácím násilím. Respektuje anonymitu klientů.

LINKA DŮVĚRY DĚTSKÉHO KRIZOVÉHO CENTRA

Linka důvěry pro děti i dospělé osoby: 2 41 48 41 49 non-stop, chat: www.elinka.iporadna.cz, internetové poradenství: problem@дитеkrize.cz

Školní program proti šikanování

Vytváření školního programu proti šikanování je dlouhodobý a trvalý proces. Určují ho dva znaky – celoškolský rozměr a zaměření na specifickou prevenci. Abychom žáky účinně chránili před šikanováním, jsou zapojeni všichni pedagogičtí pracovníci a zaměstnanci školy.

Školní program proti šikanování má 12 hlavních součástí:

1. zmapování situace – analýza a evaluace (před zavedením programu či opatření, v jeho průběhu a po jeho ukončení) – zodpovídá metodička prevence ve spolupráci se školním psychologem
2. motivování pedagogů pro změnu – zodpovídá vedení školy
3. společné vzdělávání a supervize všech pedagogů – zodpovídá vedení školy
4. společný postup při řešení šikanování (viz dokument Krizový postup při řešení šikany)
5. primární prevence v třídních hodinách – zodpovídá třídní učitel ve spolupráci se školním psychologem
6. primární prevence ve výuce – zodpovídají všichni pedagogičtí pracovníci
7. primární prevence ve školních i mimoškolních programech mimo vyučování – zodpovídá vyučující a metodička prevence
8. ochranný režim (školní řád, dohledy učitelů) – zodpovídají zástupci ředitelky
9. spolupráce s rodiči (vhodný způsob seznámení s prevencí a řešením šikany ve škole, například na webových stránkách, pomocí informativního dopisu a při třídních schůzkách) – zodpovídá třídní učitel a ostatní vyučující
10. školní poradenské služby (zajišťuje školní poradenské pracoviště)
11. spolupráce se specializovanými zařízeními – zajišťuje výchovná poradkyně, metodička prevence a školní psycholog
12. vztahy se školami v okolí (domluva ředitelů na spolupráci při řešení šikany, kdy se jí účastní žáci z různých škol) – zajišťuje ředitelka školy

Formy rizikového chování:

1. Agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií, násilí, domácí násilí, krizové situace spojené s násilím, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie krádeže, loupeže, vydírání, vyhrožování
2. Záškoláctví
3. Závislostní chování, užívání různých typů návykových látek, netolismus, gambling
4. Rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů
5. Spektrum poruch příjmu potravy
6. Negativní působení sekt
7. Sexuální rizikové chování

Témata prevence

1. Prevence šikany – posilování a rozvoj mezilidských vztahů
2. Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření
3. Prevence projevů xenofobie, rasismu
4. Prevence rizikového sexuálního chování a závažných virových onemocnění
5. Prevence sexuálního zneužívání a týrání – sexuální výchova
6. Prevence kriminality a delikvence dle pokynu MŠMT
7. Právní odpovědnost
8. Prevence záškoláctví
9. Prevence virtuálních drog – patologického hráčství a závislosti na počítačových hrách a závislosti na sociálních sítích
10. Ekologie
11. Zdravý životní styl
12. Prevence vzniku poruch příjmu potravy
13. Prevence sebepoškozování

Cíle, kterých chceme dosáhnout ve všech tématech primární prevence:

Obecné cíle:

- ✓ zajistit odborné a průběžné vzdělávání metodičky prevence, výchovné poradkyně, speciální pedagožky, školního psychologa a ostatních pedagogických i nepedagogických pracovníků dle pokynů MŠMT
- ✓ preventivně působit v co nejširší oblasti rizikových forem chování
- ✓ nadále spolupracovat a stále se zapojovat do projektů a akcí realizovaných jinými odbornými subjekty
- ✓ pravidelně navštěvovat a vyhledávat tematická divadelní a filmová představení, přednášky a besedy s odborníky
- ✓ vytvořit, rozšiřovat a realizovat nabídku mimoškolních volnočasových aktivit v návaznosti na programy a výuku školy – zajímat se o svět mladých lidí
- ✓ pravidelná komunikace třídních učitelů se školním poradenským pracovištěm o situaci ve třídě
- ✓ spolupráce třídních učitelů se školním psychologem s cílem vytvářet a upevňovat zdravé klima ve třídách
- ✓ usilovat o dobré vztahy mezi rodinou a školou
- ✓ zajistit pravidelné schůzky s rodiči, kde budou dostatečně informováni a obeznámeni s riziky, jakým jsou jejich děti vystaveny a jak jim předcházet
- ✓ v případě nutnosti organizovat mimořádné třídní aktivity, kde by byli rodiče informováni o vzniklém problému
- ✓ nabídnout rodičům možnost vzdělávání a didaktické materiály, poradenskou činnost
- ✓ snažit se zapojovat rodiče do aktivit školy

Konkrétní cíle:

Prevence šikany, kyberšikany, projevů xenofobie a rasismu, bezpečný pohyb v kyberprostoru

Cíle:

- ✓ zajistit bezpečnost žáků o přestávkách v prostorách školy– zajistí učitel vykonávající pravidelný dohled nad žáky
- ✓ posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy – v rámci hodin občanské výchovy, výchovy ke zdraví, třídnických hodin a adaptačního kurzu
- ✓ upevňovat obecně uznávané hodnoty a postoje společenského života – v rámci občanské výchovy
- ✓ předcházet šikaně – jejím projevům, stádiím a formám – v rámci třídnických hodin, občanské výchovy
- ✓ předcházet kyberšikaně – jejím projevům, stádiím a formám – v rámci třídnických hodin, informatiky, občanské výchovy, předmětu člověk a svět
- ✓ zdůrazňovat možná nebezpečí internetu – v rámci třídnických hodin, informatiky, výchově ke zdraví a dalších předmětů
- ✓ upevňovat správné používání internetu a chování v kyberprostoru – v rámci třídnických hodin, informatiky, výchově ke zdraví a dalších předmětů
- ✓ předcházet projevům xenofobie a rasismu – v rámci třídnických hodin a občanské výchovy
- ✓ účinně a profesionálně postupovat při rozpoznání šikany v souladu s pokyny MŠMT – využít Krizový plán školy, konzultovat a spolupracovat se školským poradenským zařízením, vedením školy a se zákonnými zástupci

Ukazatele úspěchu:

- ✓ žáci mají zdravé sebevědomí a pozitivní přístup k okolí a ostatním lidem
- ✓ žáci samostatně myslí a rozhodují se, jsou schopni samostatně vyjádřit svůj názor vhodnou formou, jsou tolerantní
- ✓ žáci mají zájem a potřebu sdílet své zážitky v kolektivu třídy (společné akce, výlety atd.)
- ✓ ve škole panuje důvěrná a bezpečná atmosféra
- ✓ ve třídách se projevuje zdravě fungující kolektiv
- ✓ mezi žáky nebudí šikana (další stadia)

- ✓ žáci jsou ochotni řešit své konflikty či nedorozumění dohodou a pod vedením pedagoga najít řešení
- ✓ žáci jeví zájem o návštěvy odborníků z jiných subjektů

Vyhodnocení provádí metodička prevence ve spolupráci se školním poradenským zařízením jednou ročně formou analýzy účasti na společných akcích a účasti na besedách s odborníky (zpětná vazba od žáků), na základě záznamů řešených případů šikany a počtem konzultací žáků se členy školního poradenského pracoviště a na základě zpětné vazby od třídních učitelů.

Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření

Cíle:

- ✓ aktivizovat žáky k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem – v rámci hodin tělesné výchovy a pomocí nabídky vhodných sportovních kroužků
- ✓ předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku včasnou osvětou – v rámci třídnických hodin a v rámci preventivních přednášek
- ✓ podporovat žáky v jejich nápadech, potřebách a tvořivosti – v rámci olympiád a volnočasových aktivit školy
- ✓ předcházet závislosti na návykových látkách a zdravotním problémům způsobených v důsledku konzumace drog – v rámci preventivních přednášek

Ukazatele úspěchu:

- ✓ žáci vyhledávají pravidelné zájmy a činnosti mimo školu (kroužky, sport...)
- ✓ škola za spoluúčasti žáků pořádá zábavné akce, výlety, exkurze, mimoškolní aktivity...
- ✓ žáci se aktivně zapojují do protidrogové prevence
- ✓ žáci mají zájem o návštěvy odborníků, mají potřebu diskutovat o problematice s učiteli
- ✓ žáci jsou dobře informováni a vědí, na koho se v případě potíží obrátit
- ✓ žáci mají reálný obraz „světa drog“ – znají negativa

Vyhodnocení provádí metodička prevence ve spolupráci se školním poradenským zařízením jednou ročně analýzou účasti na mimoškolních činnostech, exkurzích apod. a analýzou účasti na besedách s odborníky (zpětná vazba od žáků). Metodička prevence zároveň vyhodnotí

dotazník č. 1 (viz příloha č. 1), který zadají třídní učitelé v rámci třídnické hodiny.

Prevence rizikového sexuálního chování

Cíle:

- ✓ posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty – rodina, mateřství, láska – v rámci předmětu výchova ke zdraví
- ✓ podporovat zdravé sebevědomí žáků a citlivě přistupovat k jejich problémům (první vztahy – lásky, růst a změny sekundárních pohlavních znaků atd.) – v rámci přírodopisu, výchovy ke zdraví, předmětu člověk a svět, třídnické hodiny a dalších výukových předmětů, kde to lze
- ✓ předcházet rizikům souvisejícím s tělesnými a psychickými změnami – porozumění a péče o své tělo i ducha, informace o přirozených vývojových změnách – v rámci přírodopisu a výchovy ke zdraví
- ✓ předkládat témata sexuální výchovy jako přirozenou věc – pohlavní styk, odlišnosti obou pohlaví, homosexualita, sexuální orientace a preference ... – v rámci předmětu výchova ke zdraví, člověk a svět a odborných přednášek
- ✓ předcházet rizikům sexuálního zneužívání, týrání a zanedbávání – pedofilie, sexuální vydírání, pornografie, znásilnění... – v rámci předmětu výchova ke zdraví a v rámci třídnických hodin
- ✓ předcházet rizikovému sexuálnímu chování – promiskuitě, nebezpečím nechráněného styku, pohlavně přenosným nemocem... – v rámci předmětu výchova ke zdraví a v rámci třídnických hodin

Ukazatele úspěchu:

- ✓ žáci dokáží říci NE a umějí ho i přijmout – asertivní jednání
- ✓ žáci mají kladný postoj k obecně uznávaným hodnotám – rodina, mateřství
- ✓ žáci se orientují v problematice sexuální výchovy, vědí, na koho se obrátit v případě potíží apod.
- ✓ žáci jeví zájem o návštěvy odborníků, mají potřebu diskutovat o problematice s učiteli

Vyhodnocení provádí metodička prevence ve spolupráci se školním poradenským zařízením jednou ročně formou dotazníkového šetření, které provede zadáním dotazníku č. 2 (viz příloha č. 2) v rámci třídnické hodiny ve spolupráci s třídním učitelem.

Prevence kriminality a delikvence, právní odpovědnost

Cíle:

- ✓ upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování – dodržováním školního řádu, v rámci předmětu občanská výchova, v rámci třídnických hodin
- ✓ předkládat vhodný vzor společenského chování, dbát na dodržování zákona a být morální podporou – dodržováním školního řádu
- ✓ vysvětlit a popsat základní projevy kriminality a delikvence (krádeže, násilí, vandalismus, jízda na černo atd.) – v rámci přednášek Městské policie Plzeň a výuky občanské výchovy v 9. třídách
- ✓ vysvětlit jednotlivé dílčí mechanismy a dynamiku trestných činů, přestupků (co se děje před, proč, co se děje potom, jak se cítí postižený...) – v rámci přednášek Městské policie Plzeň – přednáška o šikaně, kyberšikaně
- ✓ podporovat a zapojovat se do projektů realizovaných jinými subjekty – přednášky, projektové dny školy
- ✓ seznámit žáky se školním řádem a řádem obecně v rámci třídnických hodinách
- ✓ zasadit se o to, aby žáci znali svá práva ve společnosti – Úmluvu o právech dítěte, Ústavu ČR apod. – v rámci předmětu občanská výchova

Ukazatele úspěchu:

- ✓ žáci respektují ostatní, znají základní lidská práva a hodnoty společenského chování
- ✓ žáci vědí, na koho se obrátit v případě potíží, a to nejen na půdě školy
- ✓ žáci znají školní řád a jsou srozuměni s důsledky případného porušení
- ✓ žáci si jsou vědomi následků spáchání přestupku a trestného činu
- ✓ žáci mají důvěru v pedagogický sbor a ŠPP

Vyhodnocení provádí metodička prevence ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm jednou ročně formou analýzy počtu řešených problémů s Policií ČR a zároveň formou dotazníkového šetření, který provede zadáním dotazníku č. 3 (viz příloha č. 3) v rámci třídnické hodiny ve spolupráci s třídním učitelem.

Prevence záškoláctví

Cíle:

- ✓ snížit počet neomluvených, zameškaných hodin – analýza docházky třídního učitele, se zákonným zástupcem
- ✓ dodržovat školní řád (neveřejná část) příloha 2 Hodnocení chování – řešení neomluvené školní docházky, snížené známky z chování, ukládání kázeňských přestupků
- ✓ spolupracovat s jinými subjekty na dodržování povinné školní docházky (OSPOD a Policie ČR)

Ukazatele úspěchu:

- ✓ počet zameškaných neomluvených hodin je nízký
- ✓ žáci jeví zájem o výuku a jiné školní aktivity – cítí potřebu vzdělání
- ✓ škola má dobré vztahy s úřady a jinými subjekty
- ✓ škola má vypracovaný plán a postupy, jak řešit neomluvenou docházku

Vyhodnocení provádí metodička prevence ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm jednou ročně analýzou počtu neomluvených zameškaných hodin a počtem řešení případů záškoláctví ve spolupráci s třídním učitelem (třídní učitel zpracuje zprávu o počtu neomluvených hodin a řešení a odevzdá metodičce prevence).

Prevence virtuálních závislostí

Cíle:

- ✓ seznámit žáky se základními pojmy virtuálních drog – televize, PC, reality show, výherní automaty, sázení, sociální sítě, kyberšikana – v rámci předmětu informační technologie a výchovy ke zdraví, v rámci přednášky Městské policie Plzeň a třídnické hodiny a v rámci dalších odborných přednášek, besed a edukačních programů
- ✓ posilovat zdravé návyky v komunikaci (pouze s reálnými přáteli) – v rámci předmětu informatika, během třídnických hodin
- ✓ vést žáky k ochraně soukromých informací, dat a fotografií – v rámci předmětu informatika, během třídnických hodin

Ukazatele úspěchu:

- ✓ žáci znají základní pojmy a negativa virtuálních technologií
- ✓ žáci si jsou vědomi pravidel pro užívání virtuálních technologií
- ✓ žáci znají následky porušování pravidel pro užívání virtuálních technologií
- ✓ žáci mají zájem o vědomostní soutěže
- ✓ žáci se bezpečně pohybují na internetu

Vyhodnocení provádí metodička prevence ve spolupráci se školním poradenským zařízením jednou ročně formou dotazníkového šetření, které provede zadáním dotazníku č. 4 (viz příloha č. 4) v rámci třídnické hodiny ve spolupráci s třídním učitelem.

Prevence hazardního hraní

Cíle:

- ✓ seznámit žáky s pojmy patologického hráčství, on-line hazardní hry, gamblingu
- ✓ vysvětlit žákům jednotlivé fáze vývoje závislosti
- ✓ označit možné příznaky hazardního hraní u žáka a související problémy
- ✓ zaměřit se na témata trávení volného času a hospodaření s financemi
- ✓ účinně zamezit žákům on-line hazardní aktivity tím, že ve škole jsou jasná pravidla pro používání informačních technologií

Ukazatele úspěchu:

- ✓ žáci znají základní pojmy a negativa hazardního hraní
- ✓ žáci jsou seznámeni s fázemi vývoje závislosti na hazardním hráčství
- ✓ žáci budou otevřeně diskutovat o změně postojů a chování vzhledem ke gamblingu, budou diskutovat o vhodných formách trávení volného času a s tím souvisejícím hospodařením s financemi
- ✓ žáci respektují školní pravidla pro používání informačních technologií

Vyhodnocení provádí metodička prevence ve spolupráci se Školním poradenským zařízením jednou ročně formou dotazníkového šetření, které provede zadáním dotazníku č. 5 (viz příloha č. 5) v rámci třídnické hodiny ve spolupráci s třídním učitelem a ve spolupráci s vyučujícím informačních technologií (IT).

Ekologie

Cíle:

- ✓ upevňovat a rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí – ekologii – v rámci environmentální výchovy
- ✓ posilovat návyky k třídění odpadu – v rámci třídnické hodiny a environmentální výchovy
- ✓ uvědomit žáky o nutnosti ochrany přírody napříč všemi předměty v rámci mezipředmětových vztahů
- ✓ připravovat pro žáky projektové dny věnující se tématu související s ekologií, např. Den Země

Ukazatele úspěchu:

- ✓ žáci mají kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí
- ✓ žáci správně třídí odpad ve škole i doma
- ✓ žáci se aktivně zapojují do ekologických projektů školy
- ✓ žáci dbají na úklid v okolí školy

Vyhodnocení provádí metodička prevence jednou ročně ve spolupráci s koordinátorem EVVO.

Prevence sebepoškozování

Cíle:

- ✓ předcházet fenoménu sebepoškozování u žáků – intenzivní práce se třídou v rámci třídnických hodin, v občanské výchově a v předmětu výchova ke zdraví
- ✓ od školního roku 2023/2024 implementace programu na podporu duševního zdraví u žáků s názvem Všechny pět pohromadě do Minimálního preventivního programu školy

Zdravý životní styl – Prevence vzniku poruch příjmu potravy

Cíle:

- ✓ podporovat zdravý životní styl žáků – správná životospráva, duševní hygiena, režim dne, práce se stresem – v rámci předmětu výchova ke zdraví
- ✓ upevňovat kladný vztah ke svému tělu – v rámci sportovních aktivit školy a při sportovních kroužcích
- ✓ seznámit žáky s různými styly života – vrcholový sport, modeling, pozitivní vztah ke svému tělu, sebestpřijetí, vegetariánství, život v komunitách – v rámci předmětu výchova ke zdraví
- ✓ předcházet negativním vlivům medií a reklamy (tisk, televize, PC) – ideál krásy, odtržení od reality, módní trendy atd. – v rámci předmětu občanská výchova
- ✓ předcházet vzniku poruch příjmu potravy – anorexie, bulimie, diety, obezita – v rámci předmětu výchova ke zdraví a při sportovních kroužcích
- ✓ upozorňovat na správnou volbu volnočasových sportovních aktivit se zaměřením na možné následky rizikových sportů a prevenci úrazů – v rámci předmětu tělesná výchova, výchova ke zdraví, člověk a svět, třídnických hodin
- ✓ prevence rizikového chování v dopravě – v rámci dopravní výchovy

Ukazatele úspěchu:

- ✓ žáci mají zájem o zdravý životní styl – účelně využívají svůj volný čas, umějí odpočívat – relaxovat
- ✓ žáci dbají o svůj zevnějšek a tělo (aktivně sportují, vyhledávají pohyb)
- ✓ žáci přemýšlí o vlivu medií a reklamy na jejich život a mají potřebu diskutovat o těchto vlivech
- ✓ naučit žáky poskytnout první pomoc a orientovat se v integrovaném záchranném systému

Vyhodnocení provádí metodička ve spolupráci se školním poradenským zařízením prevence formou dotazníkového šetření jednou ročně, který provede zadáním dotazníku č. 5 (viz příloha č. 6) v rámci třídnické hodiny ve spolupráci s třídním učitelem.

Činnosti nutné k úspěšnému dosažení cíle

Obecné působení školy:

- snaha o spolupráci se zákonnými zástupci
- organizování besed a vzdělávacích akcí dle nabídky
- organizování zájmových aktivit (viz výše)
- působení na žáky v rámci výuky
- působení na žáky v rámci třídnických hodin
- pravidelná práce školního psychologa se třídami

Do minimální prevence jsou zapojeni všichni zaměstnanci školy, a to v činnosti výchovné i vzdělávací.

Poznámka: Z důvodu přetrvávající pandemické situace se vedení školy rozhodlo zrušit pro školní rok 2021/2022 třídnické hodiny. Na utváření a posilování zdravého třídního kolektivu se budou zaměřovat všichni vyučující, a to rozvíjením klíčových kompetencí u žáků a začleňováním širokého spektra vyučovacích forem a metod do výchovně – vzdělávacího procesu. Dále bude se třídami pracovat školní psycholog prostřednictvím kruhů. S předcházením nebo s eliminací projevů rizikového chování u žáků pomůže realizace vybraných besed pro třídy. Výběr tématu probíhá v úzké spolupráci třídních učitelů s metodickou prevence. Dotazníkové šetření žáků bude realizováno v jiných předmětech dle možností v rámci jednotlivých ročníků (např. v rámci informatiky, občanské výchovy, výchovy ke zdraví, člověk a svět).

Výuka:

1. stupeň

Člověk a jeho svět:

1. - 5. ročník: **lidské tělo** – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince

péče o zdraví, zdravá výživa – nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana, osobní, intimní a duševní hygiena – stres a jeho rizika, reklamní vlivy

návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače

osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci

situace hromadného ohrožení

právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte

chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie

soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“

partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty přenosu)

2. stupeň

Výchova ke zdraví:

8. ročník: komunikace – modelové situace, Den Zdraví, Zdravý životní styl, rodina a vztahy mezi lidmi, sexuální výchova, prevence závislostí, prevence násilného chování a šikany

Občanská výchova:

6. ročník: naše škola, práva a povinnosti žáků, naše obec, region, kraj, místní tradice, vlastenectví, společenské hodnoty a normy, společenské vzorce chování, vztahy mezi lidmi, projevy chování, morálka, zásady lidského soužití, životní cíle
9. ročník: trestní zákoník, odpovědnost za své chování a jednání, pracovní právo, základy ekonomie, Listina základních práv a svobod, Úmluva o právech dítěte, náboženství, globalizace, terorismus

Přírodopis:

8. ročník: anatomie člověka, růst a vývoj člověka, člověk a zdraví (složky zdravého životního stylu, návykové látky organismu škodlivé, vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka)

Chemie:

9. ročník: drogy (přehled, účinky, dělení)

Tělesná výchova:

6. – 9. ročník: hygiena a bezpečnost v tělesné výchově a sportu, kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení, důraz na správné držení těla, seznámení se zásadami první pomoci při poraněních, pěstování smyslu pro fair-play a pomoci druhým, vedení žáků ke zdravému životnímu stylu

Výtvarná výchova:

6. – 9. ročník: plakátová tvorba proti kouření, alkoholu a drogám – průběžně

V Plzni, 7. 12. 2021

Mgr. Kateřina Hocmannová
metodička prevence

Mgr. et Mgr. Božena Světlíková
ředitelka školy

Mgr. Filip Landkamr
školní psycholog

Příloha č. 1

Dotazník č. 1 - Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření

1. Víš, co je droga? Popiš.

.....
.....
.....
.....
.....

2. Je droga dobrá nebo špatná? Vysvětli.

.....
.....
.....
.....

3. Napiš, co ti může droga přinést dobrého a špatného.

.....
.....
.....
.....

4. Když si nebudeš vědět rady a budeš mít problémy, víš, na koho se obrátit? „Nemusíš nikoho konkrétně jmenovat, stačí uvést např. rodič, příbuzný, kamarád, učitel apod.

.....
.....
.....
.....
.....

Příloha č. 2

Dotazník č. 2 - Prevence rizikového sexuálního chování

1. Co si představuješ pod pojmem rodina?

.....
.....
.....
.....
.....

2. Jak podle tebe vypadá funkční rodina?

.....
.....
.....
.....
.....

3. Kdy jsou žena a muž připraveni na mateřství? (věk, psychická stránka)

.....
.....
.....
.....
.....

4. Pokud budeš mít problémy doma, víš, na koho se obrátit?

.....
.....
.....
.....
.....

5. Víš, které instituce řeší takové problémy? Uveď některé z nich.

.....
.....
.....
.....
.....

5. O jaké besedy v rámci předmětu výchova ke zdraví bys měl zájem?
Která témata tě zajímají?

.....
.....
.....
.....
.....

Příloha č. 3

Dotazník č. 3 - Prevence kriminality a delikvence, právní odpovědnost

1. Víš, co to je omezení osobní svobody? Vysvětli.

.....
.....
.....
.....
.....

2. Představ si situaci. Před školou se pošťuchují dva chlapci.
Co uděláš? Vysvětli svou odpověď.

.....
.....
.....
.....
.....

3. Myslíš si, že nedodržování školního řádu je nebo není závažný
přestupek? Vysvětli.

.....
.....
.....
.....
.....

4. Co tě čeká, když porušíš školní řád? Uveď několik příkladů postihů.

.....
.....
.....
.....
.....

5. Respektuješ pravidla ve společnosti? Vysvětli proč.
Jmenuj některá tato pravidla.

.....
.....
.....
.....
.....

6. Který z trestných činů je lehký nebo těžký? Vysvětli.

.....
.....
.....
.....
.....

7. Pokud budeš mít problém, víš, na koho se obrátit? Pokud ano, na koho

a kam?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Příloha č. 4

Dotazník č. 4 - Prevence virtuálních závislostí

1. Kolik času denně trávíš s digitálními technologiemi?

.....
.....
.....
.....
.....

2. Jak bys popsal, charakterizoval, definoval, vysvětlil, co to jsou sociální sítě? Jmenuj některé.

.....
.....
.....
.....
.....

2. Přidáš si do svého profilu všechny lidi? Vysvětlí proč.

.....
.....
.....
.....
.....

3. Vysvětlí pojem – přítel, kterého opravdu dobře znám.

.....
.....
.....
.....
.....

4. Jaké jsou zásady správného užívání sociálních sítí?

.....
.....
.....
.....
.....

5. Jak se zachováš, když tě někdo slovně napadne na sociálních sítích?

.....
.....
.....
.....
.....

6. Vysvětlí, co je kyberšikana?

.....
.....

.....
.....
.....

7. Je kyberšikana trestná? Proč?

.....
.....
.....
.....

8. Už ses s kyberšikanou někdy setkal ve svém okolí? Řešil jsi to nějak?
Jak?

.....
.....
.....
.....
.....

Příloha č. 6

Dotazník č. 6- Zdravý životní styl – Prevence vzniku poruch příjmu potravy

1. Jak bys někomu poskytnul první pomoc?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Co uděláš, když spolužák nešťastně spadne, uhoří se do hlavy a zůstane ležet bez hnutí.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Co uděláš, když u někoho zjistíš otevřenou zlomeninu nohy?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. Jaká jsou telefonní čísla Záchraného systému ČR?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. Jaké telefonní číslo použiješ, když si nemůžeš vzpomenout na číslo policie či záchranky?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. Co si o reklamě myslíš a jak ji vnímáš? Může mít své kladné stránky?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

